

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2014. gada 9. decembrī*

Apelācija — Eiropas Parlamentam adresēts lūgumraksts — Lēmums izbeigt lūgumraksta izskatīšanu —
Prasība atcelt tiesību aktu — “Apstrīdama tiesību akta” jēdziens

Lieta C-261/13 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2013. gada 8. maijā
iesniedza

Peter Schönberger, ar dzīvesvietu Luksemburgā (Luksemburga), ko pārstāv *O. Mader, Rechtsanwalt*,

apelācijas sūdzības iesniedzējs,

otrs lietas dalībnieks –

Eiropas Parlaments, ko pārstāv *U. Rösslein* un *E. Waldherr*, pārstāvji,

atbildētājs pirmajā instancē.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], priekšsēdētāja vietnieks K. Lēnartss [*K. Lenaerts*],
palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], A. O’Kifs
[*A. Ó Caoimh*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents), tiesneši E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*],
J. Malenovskis [*J. Malenovský*], E. Levits, A. Prehala [*A. Prechal*], E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],
K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*] un Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*],

ģenerāladvokāts: N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2014. gada 17. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – vācu

Spriedums

- 1 Savā apelācijas sūdzībā *P. Schönberger* lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas spriedumu *Schönberger/Parlaments* (T-186/11, EU:T:2013:111; turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”), ar kuru Vispārējā tiesa kā nepieņemamu noraidīja viņa prasību atcelt 2011. gada 25. janvāra lēmumu (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”), ar kuru Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteja (turpmāk tekstā – “Lūgumrakstu komiteja”) ir beigusi izskatīt viņa iesniegto lūgumrakstu.

Tiesvedības priekšvēsture

- 2 2010. gada 2. oktobrī *P. Schönberger*, bijušais Parlamenta ierēdnis, pamatojoties uz LESD 227. pantu, tam iesniedza lūgumrakstu, kurā viņš lūdza tam veikt pasākumus saistībā ar viņa kā Parlamenta ierēdņa personisko stāvokli, lai īstenotu Eiropas ombuda rekomendāciju.
- 3 Ar apstrīdēto lēmumu Lūgumrakstu komiteja informēja prasītāju, ka viņa lūgumraksts ticis atzīts par pieņemamu atbilstoši Parlamenta iekšējam reglamentam, ka tas tiks nodots ģenerāldirektoram, kurš ir atbildīgs par personālu, un ka lūgumraksta izskatīšanas procedūra tādējādi tiek slēgta.

Prasība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 4 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2011. gada 26. martā, *P. Schönberger* ir lūdzis atcelt apstrīdēto lēmumu. Savas prasības pamatojumam viņš ir apgalvojis, ka viņa lūgumraksta saturs nav ticis izskatīts, lai arī Lūgumrakstu komiteja to ir atzinusi par pieņemamu. Parlaments ir izvirzījis iebildi par nepieņemamību. Pakārtoti, tas ir lūdzis noraidīt prasību kā nepamatotu.
- 5 Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa ir noraidījusi prasību kā nepieņemamu, jo apstrīdētais lēmums neesot uzskatāms par tiesību aktu, par kura atcelšanu var tikt celta prasība.
- 6 Pārsūdzētā sprieduma 16. un 19. punktā tā ir uzskatījusi, ka, ja lēmums izbeigt lūgumraksta – kā nepieņemama – izskatīšanu skar ieinteresēto personu tiesības iesniegt lūgumrakstu, tas pats neattiecas uz lēmumu –, kas pieņemts pēc tam, kad lūgumraksts ticis atzīts par pieņemamu, – par turpmāk darāmo, kas ir politiska rakstura vērtējums, kurš nav pakļauts pārbaudei Savienības tiesā.
- 7 Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 23. punktā no tā ir secinājusi, ka, tā kā šajā lietā lūgumraksts ir ticis atzīts par pieņemamu, ar apstrīdēto lēmumu nevarēja nedz būtiski tikt mainīts prasītāja tiesiskais stāvoklis, nedz arī apdraudētas viņa intereses. Līdz ar to, nepastāvot nepieciešamībai spriest par citiem pamatiem, tā secināja, ka prasība ir nepieņemama, un piesprieda prasītājam segt savus, kā arī atlīdzināt Parlamenta tiesāšanās izdevumus.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 8 *P. Schönberger* prasījumi Tiesai ir šādi:
 - atcelt pārsūdzēto spriedumu;
 - apmierināt viņa prasību, kas celta pirmajā instancē, – atcelt apstrīdēto lēmumu un
 - piespriest Parlamentam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 9 Parlamenta prasījumi Tiesai ir šādi:
 - noraidīt apelācijas sūdzību un

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelāciju

- 10 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam prasītājs izvirza četrus pamatus. Pirmais ir par faktu sagrozišanu. Vispārējā tiesa savā apstrīdētā lēmuma saturā kopsavilkumā neesot konstatējusi, ka Parlaments nav izvērtējis lūgumraksta saturu. Ar savu otro pamatu prasītājs apgalvo, ka, nosprieždama, ka tikai, kā nepieņemamu noraidot lūgumrakstu, varēja tikt ierobežotas viņa tiesības iesniegt lūgumrakstu un tārad ietekmēts viņa tiesiskais stāvoklis, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. Trešais pamats ir par to, ka pārsūdzētais spriedums nav pamatots, jo Vispārējā tiesa neesot spriedusi par to, ka apstrīdētais lēmums nebija pamatots. Visbeidzot, ar savu ceturto pamatu prasītājs pārmet Vispārējai tiesai, ka tā nav atbildējusi uz viņa pamatu par iespējas izklāstīt savus apsvērumus Lūgumrakstu komitejā neesamību.
- 11 Parlaments lūdz noraidīt prasītāja pamatus kā nepieņemamus vai kā acīmredzami nepamatotus.
- 12 Ar savu otro pamatu, kas ir jāizvērtē vispirms, prasītājs apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir kļūdaini noraidījusi kā nepieņemamu viņa prasību atcelt tiesību aktu. Viņš apgalvo, ka tāds lēmums, ar kuru Lūgumrakstu komiteja, pieņemot izskatīšanai lūgumrakstu, nodod to – kā šajā lietā – ģenerāldirektoram, kurš ir atbildīgs par Parlamenta personālu, ir lēmums, kas ir nelabvēlīgs attiecīgajai personai un par kura atcelšanu tādēļ var tikt celta prasība.
- 13 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka no LESD 263. panta pirmās daļas izriet, ka Tiesa pārbauda Parlamenta tiesību aktu, kas var radīt tiesiskas sekas attiecībā uz trešajām personām, tiesiskumu. Tiesību akti, kas var būt prasības par tiesību akta atcelšanu priekšmets, ir pasākumi, kas rada saistošas tiesiskās sekas, kuras var skart prasītāja intereses, būtiski mainot tā tiesisko stāvokli (it īpaši skat. spriedumu *IBM/Komisija*, 60/81, EU:C:1981:264).
- 14 Tiesības iesniegt lūgumrakstu ir iekļautas LESD 20. panta 2. punkta d) apakšpunktā, 24. panta otrajā daļā un 227. pantā, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 44. pantā. No visiem šiem noteikumiem izriet, ka šīs tiesības ir vienas no pamattiesībām un tās ir īstenojamas ar LESD 227. pantā paredzētajiem nosacījumiem.
- 15 Saskaņā ar šo pēdējo minēto tiesību normu tiesības iesniegt lūgumrakstu ir ne tikai Savienības pilsoņiem, bet arī – vispārīgāk – jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, kurai dalībvalstī ir pastāvīgā dzīvesvieta vai juridiskā adrese. Tās var tikt īstenotas individuāli vai kolektīvi. Lūgumrakstam ir jāattiecas uz vienu no “jautājumiem, kas ir Savienības kompetencē”, un “tieši” jāskar persona vai personas, kuras to iesniedz.
- 16 Attiecībā uz to, vai par vienu vai citu lēmumu, ko pēc lūgumraksta pieņemusi Lūgumrakstu komiteja vai Parlaments pats, var tikt celta prasība atcelt tiesību aktu, ir jānorāda, pirmkārt, ka nevienā no šā sprieduma 14. punktā minētajām LESD tiesību normām Parlamentam lūgumrakstu jomā nav paredzētas lēmuma pieņemšanas pilnvaras.
- 17 Tiesības iesniegt lūgumrakstu ir pilsoņu dalības Savienības demokrātiskajā dzīvē instruments. Runa ir par vienu no tieša dialoga starp Savienības pilsoņiem un viņu pārstāvjiem veidiem.
- 18 Attiecību starp Parlamentu un tiem, kas pie tā vērsas, iesniedzot lūgumrakstus, būtība ir apstiprināta Parlamenta noteikumos, kas veltīti lūgumrakstu izvērtēšanai, proti, Parlamenta Iekšējā reglamenta 215.–217. pantā, redakcijā, kas šobrīd ir spēkā (Eiropas Parlamenta Reglaments, 8. parlamentārais sasaukums – 2014. gada jūlijs, OV vēl nav publicēts). Neraugoties uz dažiem precizējumiem, kas ar to ir veikti, tie būtībā ir identiski attiecīgajiem noteikumiem, kas bija spēkā pamatlietas faktu rašanās laikā (Eiropas Parlaments – Reglaments, 16. izdevums, 2004. gada jūlijs, OV 2005, L 44, 1. lpp.).

- 19 Tādējādi šā reglamenta 215. pantā Parlaments ir paredzējis dažādus papildu noteikumus par formāliem nosacījumiem un lūgumrakstu iesniegšanas valodu, kā arī par prasību par kolektīva lūgumraksta iesniedzēju ieceltu pārstāvi. Lūgumraksti, kas atbilst formālajiem nosacījumiem, tiek iekļauti “vispārējā reģistrā”, bet citu izskatīšana tiek izbeigta, un par to tiek informēti lūgumrakstu iesniedzēji, norādot arī tā pamatojumu. Parlamenta priekšsēdētājs lūgumrakstus, kas iekļauti vispārējā reģistrā, nosūta Lūgumrakstu komitejai, kura konstatē, “vai lūgumraksti ir pieņemami saskaņā ar [LESD] 227. pantu”, un šī “pieņemamība” pastāv, ja vismaz viena ceturtdaļa Lūgumrakstu komitejas locekļu šādi ir nobalsojusi. Par lūgumrakstiem, kas tiek uzskatīti par nepieņemamiem, tiek pieņemts pamatots lēmums, kurš tiek paziņots lūgumraksta iesniedzējam, kuram var tikt ieteikti “alternatīvi pārsūdzības līdzekļi”.
- 20 Visbeidzot, ir jānorāda iespēja, ko Parlaments sev ir atzinis minētā 215. panta 13. punktā, iepazīties ar lūgumrakstiem, kurus ir iesniegušas personas, kas nav Savienības pilsoņi vai kuru pastāvīgā dzīvesvieta vai juridiskā adrese tajā neatrodas, un kurus Lūgumrakstu komiteja “vēlas izskatīt”.
- 21 Parlamenta Iekšējā reglamenta 216. pantā – šobrīd spēkā esošajā redakcijā – ir paredzēta tādiem lūgumrakstiem piešķiramā virzība, kurus Lūgumrakstu komiteja izskata “parastā kārtībā”, vajadzības gadījumā, lūgumraksta iesniedzēja klātbūtnē, kuram šīs komitejas priekšsēdētājs nolemj atļaut izteikties. Lūgumrakstu komiteja var nolemt sagatavot patstāvīgu ziņojumu par lūgumrakstu vai – ar Priekšsēdētāju konferences atļauju – iesniegt Parlamentam īsu rezolūcijas priekšlikumu. Dažos gadījumos tai ir jāsadarbojas ar citām komitejām, tā var lūgt Eiropas Komisiju palīdzēt tai un nolemt organizēt faktu vākšanas braucienus uz dalībvalsti vai reģionu, uz kuru attiecas lūgumraksts. Tā var prasīt, lai Parlamenta priekšsēdētājs nosūtītu tās atzinumu vai ieteikumu Komisijai, Eiropas Savienības Padomei vai attiecīgajai dalībvalstij, aicinot rīkoties vai sniegt atbildi. Lūgumrakstu komiteja reizi sešos mēnešos informē Parlamentu par savām apspriedēm un it īpaši par pasākumiem, ko Padome vai Komisija ir veikusi saistībā ar tām nosūtītajiem lūgumrakstiem. Lūgumraksta iesniedzējiem tiek paziņots Lūgumrakstu komitejas pieņemtais lēmums un sniegts šā lēmuma pamatojums. Kad pieņemama lūgumraksta izskatīšana ir pabeigta, tā tiek paziņota par slēgtu un par to tiek informēts lūgumraksta iesniedzējs.
- 22 Šādos apstākļos lēmumam, kurā Parlaments, saņēmis lūgumrakstu, uzskata, ka tas neatbilst LESD 227. pantā paredzētajiem nosacījumiem, ir jābūt pārbaudāmam tiesā, jo tas var skart attiecīgās personas tiesības iesniegt lūgumrakstu. Tas pats attiecas uz lēmumu, ar kuru Parlaments, neievērojot pašu tiesību iesniegt lūgumrakstu būtību, atsakās iepazīties ar tam iesniegto lūgumrakstu vai atturas to darīt un līdz ar to – pārbaudīt, vai tas atbilst LESD 227. pantā paredzētajiem nosacījumiem.
- 23 Parlamenta nelabvēlīgais lēmums attiecībā uz to, vai ir izpildīti LESD 227. pantā paredzētie nosacījumi, ir jāpamato, lai lūgumraksta iesniedzējs varētu zināt, kurš no minētajiem nosacījumiem nav izpildīts viņa gadījumā. Šajā ziņā, pretēji Vispārējās tiesas sprieduma *Tegebauer*/Parlaments (T-308/07, EU:T:2011:466) 28. punktā norādītajam tās vērtējumam, pamatojums kopsavilkuma formā, kāds ticis iekļauts attiecīgajā Parlamenta lēmumā lietā, kurā ticis pasludināts minētais spriedums, atbilst šai prasībai.
- 24 Turpretī no LESD noteikumiem, kā arī no noteikumiem, ko Parlaments pieņēmis, lai organizētu tiesības iesniegt lūgumrakstu, izriet, ka attiecībā uz lūgumrakstu, kuru – kā šajā gadījumā – tas uzskata par atbilstošu LESD 227. pantā norādītajiem nosacījumiem, Parlamentam ir liela politiska rakstura rīcības brīvība par to, kas būtu darāms ar šo lūgumrakstu. Līdz ar to šajā ziņā pieņemtajam lēmumam nav piemērojama pārbaude tiesā un nav svarīgi, ka ar šādu lēmumu pats Parlaments veic norādītos pasākumus vai ka tas uzskata, ka nevar tos veikt pats, un nodod lūgumrakstu kompetentajai iestādei vai dienestam, lai tā vai tas veiktu šos pasākumus.

- 25 Šajā lietā no pašā pārsūdzētajā spriedumā noteiktā izriet, ka Parlaments ir izvērtējis saņemto lūgumrakstu, ir lēmis par tā pieņemamību un ir nolēmis to nodot par personālu atbildīgajam Parlamenta ģenerāldirektoram turpmākai rīcībai, tādējādi ar to rīkojoties tā, kā uzskatījis par vajadzīgu, un tādēļ noteikti nepārkāpjot prasītāja tiesības vērsties tajā, iesniedzot lūgumrakstu.
- 26 Ņemot vērā iepriekš norādīto pamatojumu un tā kā šādos apstākļos citi pamati nav atbilstoši, apelācijas sūdzība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 27 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši šā paša reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Parlaments ir prasījis piespriež prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā viņam spriedums ir nelabvēlīgs, tad jāpiespriež prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **apelācijas sūdzību noraidīt;**
- 2) ***Peter Schönberger* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]